

1952 M. KARAS KOREJOJE VYKSTA TOLIAU

IŠ CHICAGOS

Ledo varveklis užmušė vaiką

8 metų amžiaus vaikas Tock, 607 Oakdale, sekmadienį buvo užmuštas nuo 4 aukšto stogo kritusio ledo varveklio (icicle).

Kitoj vietoj krisdamas tols varveklis sulaužė medinio namo balkoną.

Užmušė elektra

Darbininkas L. Swan, 23 m., 4411 So. Dearborn, buvo užmuštas elektros srovės, kai jis užėjo ant bėgių aukštutinio traukinio stoty ties 47 gatve.

Per 8 dienas "tik" 1 težuvo

43 metų virėjas Icola pirmadienį žuvo automobilio nelaimėje Chicagoje. Laikraščiai pažymi, kad tai pirmas automobilio nelaimė po 8 dienų.

Atomo mokslininkas apie apelsinus

Chicago universiteto prof. Urey, atomo specialistas, sugrįžęs iš apsilankymo Izraelio valstybėje, pareiškė: "Nuostabus pionieris tautos ir kyla kraštas. Net jų apelsinai yra didesni negu Kalifornijos."

Gydytojai labai jautrūs savo reikalams

Prezidentas Trumanas buvo paskyręs čekagietį Dr. Magnuson vadovauti gydytojų komisijai prižiūrėti tautos sveikatos reikalams. Komisijos tikslas turėjo būti studijuoti faktus ir pateikti savo pasiūlymus tautos sveikatos reikalams pagerinti.

Mažiau miršta džiova

Nuo 1949 m. mirstančių džiova sumažėjo vienu trečdaliu Illinojaus valstybėje ir vienu ketvirtadaliu (25%) Chicagoje. Iš 100,000 Illinojaus gyventojų džiova 1943 m. mirė 43.8, o jau 1950 m. tik 25.4.

Padidėjo mirstančių paralyžu

Paralyžo liga mirusiųjų skaičius per pastaruosius ketverių metus buvo tris kartus didesnis negu per ankstyvesnius 10 metų. 1950 m. Cook apskrity mirė paralyžu 650 asmenų.

SVEIKINIMAI LIETUVAI

NEW YORKAS. — Naujųjų metų proga Amerikos Balsas perdavė Povilo Žadeikio, Lietuvos įgalioto ministerio Washingtono, prel. M. Krupavičiaus, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininko, ir Dr. P. Grigaičio, Amerikos Lietuvių Tarybos sekretoriaus sveikinimus ir linkėjimus.

Kalėdų švenčių dienomis per Amerikos Balsą buvo perduota Lietuvai, lietuviškoms giesmėms pajavirintoj programoj, ministerio Žadeikio, prel. Krupavičiaus, vyskupo Brizgio, kunigo A. Trakio iš Reformų bendruomenės kalbos.

John Lewis kaltina kasyklų kompaniją

PAVOJUS DARBININKAMS BŪVO ANKSČIAU ŽINOMAS WEST FRANFORT, ILL. — Angliakasių unijos pirmininkas John Lewis, išbuvęs su tyrinėtoja dvi dienas anglių kasyklose, kuriose Kalėdų išvakarėse žuvo 119 darbininkų, pareiškė laikraščiu korespondentams, jog dėl šios nelaimės tiesiogiai kaltas kasyklų kompanija, netiesiogiai — vyriausybė.

New Orient kasyklos priklauso Chicago, Wilmington and Franklin Coal Company, Chicagoje.

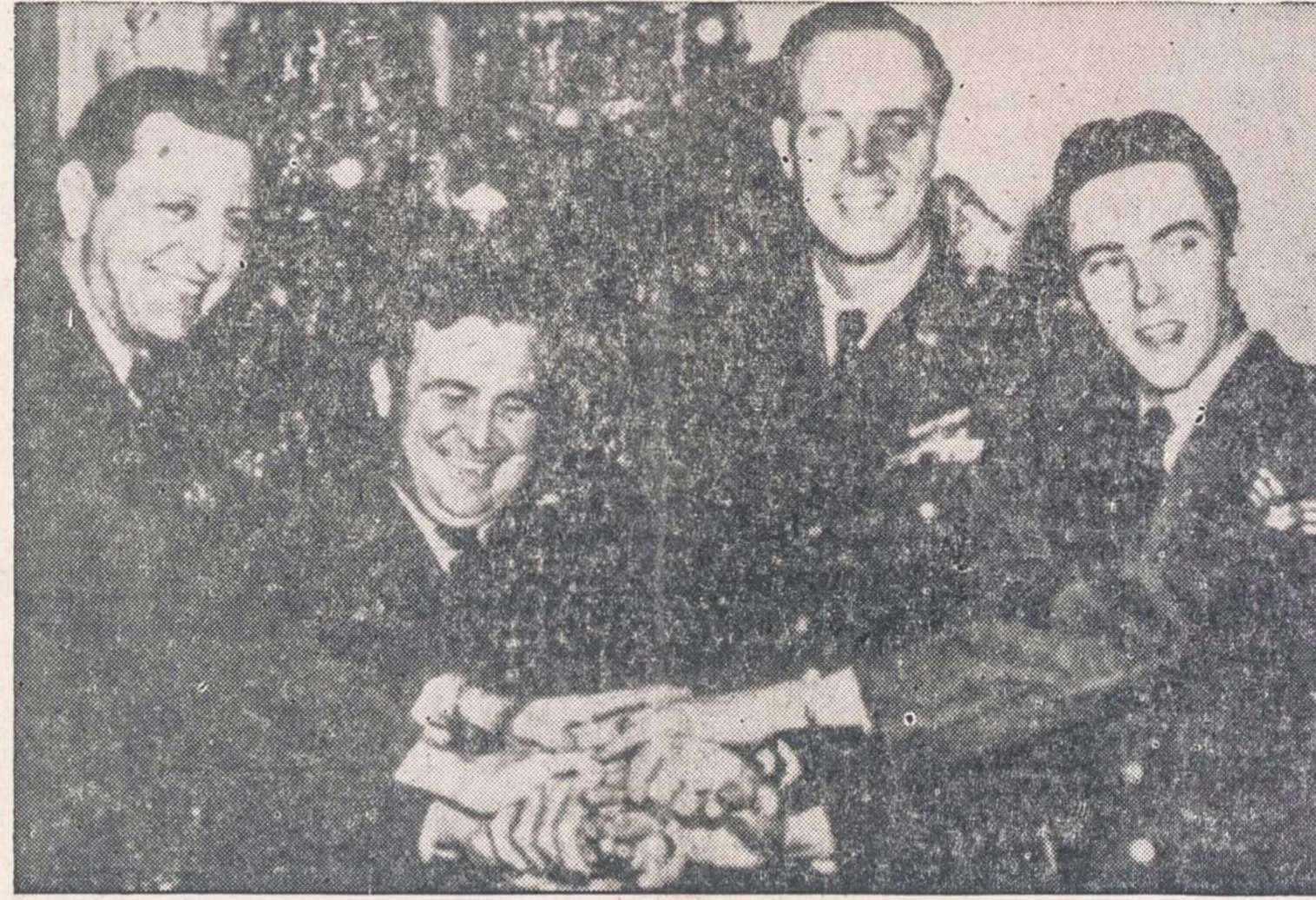
Kasyklų vadovybei buvo gerai žinoma, kad žmonėms kasykloje gresia pavojus, kai ji penktadienio vakarą prieš Kalėdas pasiektą paskutinę darbininkų pamainą į 550 pėdų gilumo šachtą.

Tris — penkis dienas prieš nelaimę darbininkai ir vadovybė patyrė dujų telkimąsi per žemės plyšius keturiuose darboviėse. Buvo pastebėta judanti žemė (squeeze), sudaranti dar pavojingesnes sąlygas dujoms telkiantis.

Prie dujų, joms užsidegus, prisidėjo ir anglies dulkės. Dujų galėjusios užsidegti nuo elektros arba metalinių įrankių kibirkšties, o gal nuo degtuko ar cigaretės (tas dalykas dar tiriamas).

Pasikalbėjimo pabaigoj J. Lewis patarė vyriausybei mažiau rūpintis Siamo ar Irako gyventojais, o daugiau kreipti dėmesio į Amerikos angliakasius, ant kurių pečių guli šalies ūkinė stiprybė.

Kompanijos prezidentas George Harrington, užklaustas atsakė, jis nenorįs įsileisti į ginčius su J. Lewis, kol dar nesupaižinęs su nelaimės tyrimo duomenimis. Apie John Lewis jis pasakė: "Aš visad buvau jo garbintojas. Kaip kiekvienam žinomai, jis kovoja už didesnes teises federaliniams inspektoriams".

Keturi Amerikos lakūnai, kuriuos Vengrijos komunistų valdžia išleido iš kalėjimo, kai Amerikos valdžia sumokėjo \$120,000. Tai buvo savo rūšies išpirkimas. Iš kairės į dešinę: Kpt. John J. Swift, Seržantas Jess A. Duff, Kpt. Dave Henderson ir Seržantas James A. Elam.

Amreikos senatorius patenkintas socialistinės Švedijos santvarka

WASHINGTONAS, D. C. — Sen. Hubert H. Humphrey, grįžęs iš studijų kelionės po Europą, nesigaili pagyrimo žodžių Skandinavijos valstybėms, ypač Švedijai.

"Svenska Amerikanaren Tribunen" išspausdintame jo pareiškime pasakyta: "Švedija, beje, nepriklauso Atlanto paktui, bet ji apsiginklavusi ir pasiruošusi. Visą, ką švedai daro, daro metodškai. Per paskutinius 20 metų apie 20% biudžeto buvo skiriama apsiginklavimui. Paskutiniiais metais gynybos išlaidos dar didinamos."

APIE NEUTRALUMĄ

"Švedijos Baltijos laivynas yra stipresnis už Rusijos, ir vis dar stiprinamas ir tobulinamas. Jos aviacija, po rusų ir anglių, yra stipriausia ir moderniausia Europoj. Armija gali mobilizuoti 400,000—500,000 pirmos eilės kariuomenės. Nėra jokių abejonių, kad tautos simpatijos yra mūsų pusėj. Prie Atlanto pakto bijota prisidėti, kad nesudarytų sunkumų Suomijai, kad jos teritorijoj ir Švedijos pasieny neatrastų sovietų karinių bazių."

DINGĘ SKURDYNAI

"Kur tik besilankytume, susidaro įspūdis, kad tauta yra sotė ir sveika. Stockholmas gražus miestas. Čia ypač krinta į akis pastangos aprūpinti darbininkiją ir kitus gyventojus patogiais gyvenamaisiais namais. Naujosios švedų statybos kartu verčia amerikietį pagalvoti apie piktą pavimą Amerikos miestuose iš vidaus. Mūsų skurdynai (slums) primena panašią padėtį Prancūzijoje. Skandinavų tautos negalėtų pakeisti tokio stovio. Ir dėl to jos, skirdamos dideles lėšų sumas gyrybai, nepamiršo planingos statybos programos."

"SOCIALIZUOTA MEDICINA"

"Aš stengiausi susipažinti ir su šalies sveikatos programa, sako senatorius Humphrey. Ligoninių lygis nuostabus. Šiandien kiekvienas pilietis gali gauti geriausią ligoninių patarnavimą, mokėdamas už dieną 3 kronas arba 50 am. centų. Per pasikalbėjimus švedijoj, sako sen. Humphrey, aš pabrėžiau, kad mūsų konfliktas su

Rusija nėra vien tik ginkluoto pobūdžio. Iš esmės konfliktas yra idealoginis, ir Švedija eina su mumis šioj ir panašiose programose."

Gydytojams nepatinka sveikatingumui tirti komisija

VAIDENASI "SOCIALIZUOTA MEDICINA"

CHICAGO, ILL. — Amerikos medikų draugija pakėlė balsą prieš prezidento paskirtą komisiją tautos sveikatingumo trūkumams tirti. Dr. John Cline, draugijos pirmininkas, vadina prezidento žygi politine propaganda. Jo manymu, Amerikos sveikatos ir gydymo reikaluose nieko netrūksta; sveikatos stovis niekad nesąs buvęs toks geras kaip dabar.

"Pravda" pranašauja taikingus 1952 metus

MASKVA. — Komunistų partijos organas "Pravda" naujųjų metų progą rašo, kad pereitėjį metai buvo pavojingesni taikai, negu ateinantieji.

Tuo laikraštis nenorįs pasakyti, kad Amerikos karo kurstytojai būtų pakeitę savo nuomonę. Amerikos dantys pasidarę aštresni, bet rankos trumpesnės, rašo "Pravda"; vis daugiau piliečių nusigriebę nuo karo kurstytojų.

Nuskendo 3 laivai

63 JŪREIVIAI NELAIMIŲ AUKOS LONDONAS. — Per siautusių audrą Atlante, prie Borkumo salos (šiaurės jūroj) nuskendo vokiečių prekinis laivas "Irene Oldendorf", 1,494 t. su 21 jūrininku ir pakraščiu locu, užlipusių įvesti laivą į uostą. Biskajos įlankoj norvegų tanklaivis "Oesthav" 8,500 t. perlūžo pusiau. Olandų tanklaivis "Gemma", 5,500 t. buvo užmestas ant uolų.

—5,400,000 turistų iš užsienio atsilankė perėjais metais Italijoj; tas reiškia apie 400,000 daugiau negu rekordiniais 1937 metais.

Egipto laikraštis duosias \$2,800 už generolo nužudymą

CAIRO, Egiptas. — "Al Gomhour Al Misry" laikraštis skelbia \$2,800 atlyginimą tam, kas nužudys gen. George Erskine, anglių karinių įgulų Suez zonoj viršininką.

Gen. Robertson, Vidurinių Rytų anglių pajėgų viršininkas, įspėjo egiptiečius, kad jie tegu nesitiki savo teroristiniais veiksmais išstumti anglius iš kanalo zonos.

Teroro ir sabotažo veiksmai tačiau nesiliauja. Egipto vyriausybei nenorint imtis priemonių užkirsti kelią teroristų siuntimui, mes nevengsime jokių priemonių savo vyrų apsaugai, sako anglių generalas.

Rasta uranijo Kinijoje

TAIPEH, Formosa. — Tautinės Kinijos žinių agentūra praneša, kad Kinijoj komunistai užtiklo klotus uranijaus, reikalingo atominių bombų gamybai.

Uranijo ieškojimui vadovaujįs buvęs anglių mokslininkas Pontecorvo, perėjais metais slapta pabėgęs į Sovietų Sąjungą (Pontecorvo Mussolinio laikais pabėgė iš Italijos į Angliją, kur vėliau tapo anglių piliečiu ir žinomu atominės fizikos mokslininku).

Lėktuvų nelaimės

LITTLE VALLEY, N. Y. — Keleivinis lėktuvas, pakeliui iš Pittsburgho į Buffalo, buvo rastas nukritęs netoli Little Valley. Iš 40 žmonių 14 išliko gyvi.

Phoenixe, Arizonoj, dingo karinis transporto lėktuvas su 28 žmonėmis, iš kurių 19 kadečių iš West Pointo. Išsiųsta lėktuvą ieškoti Arizonos kalnuose nukritusio lėktuvo, bet ligi šiol lėktuvo likučių neužtikta.

Fairbankse, Aliaskoj, dingo tarpokeaninis lėktuvas C-47, pakeliui iš Point Barow į Fairbanks. Lėktuve buvo tik du lakūnai.

♦ 24 kiniečiai buvo naujai nušauti ir 260 kalėjimo ir koncentracijos lagerių baumėms Pietinėj Kinijoj už "kontrarevoliucijos veiklą".

NAUJŲ METŲ PIRMASIS PALIAUBŲ PASITARIMAS BUVO NESEKMINGAS

Nepabaigiami nuomonių skirtumai, kam ir kaip pavesti prižiūrėti armijas, kad nesiruoštų karui susitaikius

PANMUNJON, Koreja. — Kalėdos, ir Nauji Metai kovojantiems vyrams Korejoj neatnešė, kaip tikėtasi, nei taikos, nei paliaubų. Kai paliaubų delegacijų nariai susirinko pirmajam posėdžiui šiais naujaisiais metais, sąjungininkų patrankos garsiai gaudė Korejos kalnų atslaitėse, o ore kovėsi Amerikos lakūnai su stipriais komunistų lėktuvų junginiais.

Vokietija ūkiškai žymiai sustiprėjus

BERLYNAS. — John FeCloy, Amerikos aukštasis komisaras Vakarų Vokietijoj, sako iš Vokietijos dalis per praėjusius metus padarė didelę ūkinę pažangą. Tuo pat metu Sovietų Sąjunga tą pažangą sutrugdė Rytų Vokietijoj.

Vakarų Vokietija, palyginus su 1936 metais, pagamino 48% daugiau. Ir jos gamyba iš didžiausios dalies buvo ne karui skirta. Rusų kenkimo pastangos atsiliepė Vakarų sąjungininkų valdomoje Berlyno daly, kur gamyba galėjo tik 31% pakilti už 1936 metų.

Stalinas peršasi japonams

TOKIJAS, Japonija. — Po taikos sutarties pasirašymo japonai skelbėsi sugrįžę į laisvų valstybių tarpą, bet Stalino akyse japonai vis dar tebėra pasigailėjimo vertos okupacijos aukos.

Naujųjų metų proga jis pasiuntė per japonų telegramų agentūrą Kyodo meilingą sveikinimą, kuriame linki japonams sėkmės kovojant už savo kraštą laisvę. Tokioj padėty, kaip dabar yra japonai (užsienio jėgų valdomi) yra buvusios ir sovietų tautos, ir dėl to niekas geriau negalįs atjausti šių dienų japonų sprespaudos, kaip sovietų liaudis, saldiežuvaujanti didysis tautų pavergėjas.

Lenkų kumpiai gali pūti laive, sako krovėjai

NEW YORKAS. — Uosto darbininkai, protestuodami dėl Vengrijos gengerių žygių prieš Amerikos lakūnus, nutarė nekrauti iš Amerikos laivo Lenkijos kumpių.

"Tegu jie pirma supūva, kol mes imsime juos krauti", kalba dokų darbininkai. "Kodėl vis dar duodama tiems komunistų kraštams galimybių išgauti Amerikos pinigų?" stebisi darbininkai.

Naujos pašto kainos

WASHINGTONAS, D. C. — Nuo Naujųjų metų atvirlaiškio pašto ženklas kainos 2 centus vietoj 1 cento ligi šiol.

Taip pat nuo tos dienos reikės brangiau mokėti už skubos, registruotus, ir kitus trečios klasės siuntas.

Kiek vėliau (nuo balandžio 1 d.) bus pakelta 10 c. kaina antros klasės paštui (laikraščiams, žurnalams).

Skubos (specialiai pristatant) laiška pabrango nuo 15 centų iki 20 centų.

Po naujojo posėdžio JT delegacijos atstovas gen. Turner pranešė, jog naujųjų metų taikos niekuo iš esmės nepagerino užkietėjusių iš praėjusių metų priešingumų.

Stovi vietoj

Mišri komisija, svarstanti armijų priežiūrą, jeigu būtų paskelbtos paliaubos, jau ilgas laikas, kaip stovi toj pačioj vietoj. Naujųjų metų išvakarėse JT kariniai atstovai dar kartą persvarstė, kur ir kiek jie gali nusileisti komunistams, ir reikia pripažinti buvo parodyta nuolaidų; tačiau komunistų atstovai neparodė jokio noro nusileisti dėl savo reikalavimų.

Sąjungininkai sutiko su komunistų reikalavimu keisti tik ribotą savo karių skaičių naujais vyrais; atsakė nuo savo ankstyvesnės sąlygos — leisti armijų priežiūros komisijai vykdyti skaidrybę po visą Koreją; nusileido komunistams dėl civilių aerodromų taisymo. Bet visos šios nuolaidos neišjudino pasitarimų šiuo svarbiuoju klausimu iš įstrigimo.

Paaškins, kur dingo 50,000 belaisvių

Kitoj mišrioj komisijoj buvo toliau svarstomas belaisvių pasikeitimo klausimas, kuriuo padaryta šiočia tokia pažanga, pasikeitus belaisvių sąrašais. Komunistai paskutiniame posėdy sutiko suteikti žinias, kokiomis aplinkybėmis dingo tie JT karo belaisviai, kurie nerasti sąrašuose, bet kurie buvo įrodyti patekę anksčiau komunistams ir nelaisvę. Tokių belaisvių yra 50,000.

JT atstovai turi žinių, kad jų nedomas belaisvių skaičius naudojamas Kinijoj propagandinams tikslams.

Melagių karalius — metodistų kunigas

BURLINGTON, Wis. — Amerikos melagių klubas suteikė pereinčių metų "didžiausio melagio titulą" metodistų kunigui Arthur Kirk, 34 m. iš Biggs, Cal. Kaip pats kunigas, taip ir jo parapijiečiai tuo labai didžiujasi. Parapijos komiteto pirmininkas pažadėjo savo klebonui net algą pakelti, parodžius jam tokius nuostabius sugebėjimus... meluoti.

Žmogžudystė bažnyčioj

BOURBON, Ind. — Omer Shoemaker, 24 metų kareivis, atvykęs švenčių atostogų, nušovė savo mergaitę Ruth Golden, 17 m., kuri su tėvais ir kitais 300 parapijiečių klausėsi bažnyčioj pamaldų. Žudikas po to paleido sau 2 šūvius, bet spėjo įsėsti į savo automobilį, pavažiuoti geroką galimą ir pribraigtį save dar vienu šūviu į galvą.

Cleveland, Ohio

Ar Amerikoje gali spauda rašyti tai, kas yra gyvenime?

Clevelando lietuviškasis gyvenimas yra gausus būdingais reiškiniais. Didelė dalis jų yra susitelkę ir Tremtinių Draugijoje. Tai ryškiai parodė paskutinysis šios draugijos susirinkimas.

Susirinkimą valdyba energingai iš anksto skelbė, rūpinosi kuo daugiau sutraukti tremtinių. Ir tikrai neatvykusieji nematė linksmos komedijos: kaip buvo "pasmerkta" ir nulindžiota spauda. "Nusmerktošios" spaudos "kaltė" — išdrįsimas teisingai informuoti iš Clevelando lietuviškojo gyvenimo.

Susirinkimą atidarė TD pirm. Petras Stravinskas. Išstengus išrinkti prezidiumą (o tai jau didelė pažanga Clevelande), buvo perskaitytas praėjusio susirinkimo protokolas. Kilo aštrių ginčų: esą tas taip, o tas kitaip užrašyta. Plačiau dėl protokolo pasisakė P. Stravinskas, jam, tarp kitko, protokolas esą lyg parašytas "Naujienu" stiliuje...

J. F. Daugėla skaitė ilgą pranešimą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės skyriaus Clevelande organizavimo reikalui. Šiam reikalui, po gyvų diskusijų, visas susirinkimas pritarė ir priėmė šitokį nutarimą: "Išklause Tremtinių Draugijos valdybos pranešimą, pritaria organizacijų pirmininkų posėdžio užimtai linijai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės organizavimo veiklą paversti Amerikos Lietuvių Tarybos skyriaus valdybai, sudarant laikinį organizacinį komitetą ir prašo šį perorganizavimą, kaip galima greičiau įvykdyti".

TD pirm. P. Stravinskas referavo "nepaprastą reikalą" — "Naujienu" už juse pasirodžiusių korespondencijų apie Clevelando lietuviškąjį gyvenimą "pasmerkimą". Esą juse "užgauta" pačios lietuvių bendruomenės garbė, "nėra" tinkamos etikos, "iškraipomi faktai" — "pastebima krikščionių demokratų linija lietuviškąjį gyvenimą tvarkant", "St. Barzdukas kartu suminėtas su kun. Vilkučiai" ir pan.

Toliau P. Stravinskas pacitavo kelis sakinius iš "Naujienu": kaip vietoje rinkti susirinkimo prezidiumą buvo be rinkimų ir prezidiumą įvestas savas St. Barzdukas ir kitas jaunesnis ir sekretorius — taigi ir įdomu, kas čia P. Stravinskus nepažina, jeigu iš tiesų tas St. Barzdukas be jokių rinkimų buvo įvestas tada ir susirinkimo pirmininkus.

Iš viso savo kalboje P. Stravinskas negalėjo nurodyti nė vieno fakto, kuris "Naujienuose" kaip nors būtų buvęs neteisingai iškraipytas. Jis kalbėjo tik

bandromis sąvokomis, o neperskaitė nė vienos išsiaiškos korespondencijos apie Clevelandą.

Ir kai jis gynė St. Barzduką, kodėl šis suminėtas kartu su kunigu Vilkučiai — nė žodžio nepratarė, jog spaudoje tai buvo po to, kada paaiškėjo, jog dėl Stasio Barzduko vykdyto mokytojams "skryningo" lietuvių tremtinių vaikučiai visai negalėjo būti pamokomi lietuviškai.

Taigi, ir įdomu, matyti, ir Petru Stravinskui savojo Stasio Barzduko visagalis "skryningas" yra prie širdies...

Negerai, pagal P. Stravinską ir tai, kodėl "Naujienuose" po korespondencijomis nėra tikrų parašų. Tačiau nors tikrų parašų po korespondencijomis iš Clevelando nėra "Drauge", "Darbininke" ir iš viso po korespondencijomis jie beveik niekur nevartojami — P. Stravinskui nesvarbu.

P. Stravinskas kalbėjo sužadintai, "Naujienu" puslapius laikydamas rankoje. Tačiau būtų buvę tiksliausia, jeigu jis juos išsiai būtų išdrįsęs perskaityti ir konkrečiai nurodęs, kur ir kas yra iškraipyta. Tačiau P. Stravinskas to nepadarė, kadangi teisingą spaudos informaciją paversti melu yra neįmanoma.

Prasidėjo gyvos diskusijos. Steponavičius argumentavo, jog teisingumui tarnaujanti su žodžio laisve lietuviškoji spauda duoda daug gero visiems lietuviškiems reikalams. Nėdėra šitos spaudos užpildinėti ten, kur tam nėra pagrindo.

J. F. Daugėla nurodė, jog kiekvienas laikraštis pagal savo lygį teikia informaciją, taip elgiasi ir "Naujienu". Jeigu informacija yra teisinga, nereikia jaudintis. Gi jeigu laikraštis pagal savo skonį rašo — tai nei šildo, nei šaldo.

J. Leonas nurodė, jog visos "Naujienu" korespondencijos iš Clevelando yra teisingos. Jis pabrėžė, jog objektyvios demokratinės ir laisvos spaudos prievolė yra lygiai informuoti apie teigiamus ir neigiamus gyvenimo reiškinius. Spauda yra ne kiek nekaltą, jeigu Clevelande yra apstu ir liūdnu reiškinį. Reikia tik džiaugtis, kad "Naujienu" išskėlė tokius reiškinius — kaip Stasio Barzduko vykdytą mokytojams "skryningą". Juk visos žaidzos geriausiai gyja, kada jos yra gryname ore. Tad ir gyvenimo negerovės geriausiai gydo teisinga bei atvira spauda. Reikia įsivaizduoti, koks Clevelando lietuviškasis gyvenimas būtų, jeigu spauda jo visai nelieštų. Be to, J. Leonas paklausė P. Stravinską — ar šis pripažįsta demokratišką ir spaudos laisvę.

Simanas Laniauskas (tas pats, kuris pirmininkaudamas susirinkimui ne visiems leido kalbėti) aštriai puolė J. Leoną, kodėl šis yra demokratas. Kada J. Leonas norėjo atsakyti, tai

pagal "specialią Clevelando demokratiją", susirinkimo pirm. G. nelėjo kalbėti.

Šitokiam "demokratijos perliui" įvykus, Karolis Cicėnas nurodė, jog dabar bus laikraščiuose dar daugiau juoko.

Pabrėždamas, jog yra nesąmonė smerkti teisingą spaudą (kaip žinoma, šio vilniškio Karolio Cicėno vaikai buvo nepriimti į lietuvišką šeštadienių mokyklą dėl Stasio Barzduko įvykdyto mokytojų "skryningo"), K. Cicėnas pasiūlė atmesti bet kokias rezoliucijas, smerkiančias teisingas "Naujienu" informacijas iš Clevelando.

Ed. Karnėnas dar paaiškino, jog korespondencijose esanti užgauta visa valdyba. Tačiau ir jis pareiškė tik bendrą svoką, o negalėjo įrodyti konkrečiai.

Vienas gražiausių momentų buvo, kada P. Stravinskas gūžijosi su praėjusio susirinkimo pirm. D. (tas D. nelėjo St. Barzduko "išskryninguotam" asmeniui susirinkime kalbėti). Taigi, dabar P. Stravinskas pasiskaitė tą vietą iš "Naujienu", pristatydamas ją neteisingu faktu. Tačiau, deja, D. pripažino, jog "Naujienuose" parašė teisingai, kad jis nelėjo kalbėti. Taip "stravinskiškai" buvo "įrodyta" "Naujienu" "neteisingumas..."

Dar kalbėjo Z. Jankus, V. Braziulis ir kiti.

Gargasas atkreipė dėmesį, jog jis nėra skaitęs visų "Naujienuose" korespondencijų iš Clevelando, todėl jis jų reikalui negali nei pasisakyti. Susirinkimas su jomis irgi nėra susipažinęs, pareiškė Gargasas, — todėl tiksliausia yra nuo balsavimo susilaikyti.

Tačiau aiškios ideologijos žmonėms (įskaitant jų pačius ir vaikus) pakako "stravinskiško" "įrodymo". Jų susikaitė 41 balsas pasmerkias besalyginiai visos "Naujienu" informacijos iš Clevelando. (Pažymėtina, jog skelbiama, kad Clevelande esą per 1,200 tremtinių). Trys pasisakė prieš pasmerkiamą, o pati didžiausia dalis visai susilaikė nuo balsavimo.

Dar išklaustas platus iš Vokietijos atvykusio Pr. Karaliaus pranešimas švietimo reikalais ir nutarta pasiųsti sveikinimo telegramą solistui Algirdui Braziui.

Susirinkimas užsitęsė gana ilgai ir į liūdnu Clevelando lietuviškąjį gyvenimą įpylė dar liūdnesnių nuotaikų.

V. Švenčionėlė

BENDRAS DARBAS

Pirmutinį sutikęs lietuvi, o ypač iš tremtinių tarpo, paklauskite: ar tau, broliu, brangi ir miela tėvynė, ta žemė, kur jau senokai ją palikai ir paskutiniai žingsniai žole apaugo. Kada paskutinį kartą matei saulutę leidžiantis vakaruose, kur paskutinį kartą dar gyva sena motulė pakėlus ranką dėjo kryžiaus ženklą ir laimino, išvykstantį tolimon nežinomon kelionėn, o duslūs patrankų švininiai garsai, dar labiau spartino žingsnius. Mintyse kabojo raudonojo budelio jau pažįstamas žiaurios išraiškos, išskrypęs žvėriškas veidas, kuris galimai greičiau norėjo pasivyti ir tavo, nekaltą kraują gerdamas, raminti savo žvėrišką trokškulį. Kiekvienas atsakys: jei galėčiau savo tėvynę matyti, skriečiau kaip sakalas ir pirmą žingsnį įžengęs į tėvų žemę, veidu pulčiau į ją ir kaip kūdikis apsi-vertęs iš džiaugsmo ją pabučiuočiau. Rades dar gyvą motulę, apkabinčiau jos kelius, dėkočiau už karštas maldas, išbučiuočiau jos gyslotas išdžiūvusias rankas ir raukšlėtą skausmų ir sielvarto veidą. Aukočiau tada tėvynei visas savo jėgas ir darbą, o derlingųjų arimų juoda duona ir šaltinėlio vanduo gaivintų mano kūną.

Tad, manau, šitokiomis mintimis gyvename mes visi ir laukiame tos valandos išmušant, kada tėvynė bus laisva ir galės priglausti pas save laisvus savo vaikus, nes mes jai esame reikalingi ir brangūs. Bet labai gaila, kad kartais gražūs žodžiai, kalbos ir svajonės viršija mūsų darbus. Gal nevertėtų tokio klausimo kelti ir spaudoje, bet kai po ranka turiu keletą autentiškų laišku iš Amerikos ir kitų kraštų, apgailestaujama, kad buvę "garsūs" vyrai tremtyje su išsilavinimu, stažu ir net laipsniais (turima galvoj vakarų Europą) užėmę pirmūnų ir kitas vadovaujančias vietas, išemigravę ir įsikūrę, nesirodo viešajame, visuomeniniame ir kultūriname gyvenime, randu reikalą tai padaryti. Kodėl taip? Ar nebudo ir neįdomūs visuomeniniai reikalai, susirinkimai, labdariniai renginiai, paskaitos ir kiti susibūrimai, kuriuose keliami pavergtos tėvynės klausimai ir stipriau sukamas tas laikrodis, kad grei-

čiau išmuštų tą valandą — paskutiniąją laisvos tėvynės austančiam rytui. Čia kiekvieno darbas, žodis ir nors kukli aukabūs įdėlis į naujai statomus pamatus, ant išdraskytos žemės.

Manysiu, norai yra visų vienodi ir vienas kelias, kuris veda ten, iš kur su kūnu ir siela esame kilę, už kurį tūkstančiai mūsų brolių partizanų miršta, tik neuždaryti ir budelio rankose, bet laisvėje ir laisvi, kiti kalėjimuose, ar nuo raudonojo slibino rankos. Jeigu dėl ateities visų mūsų yra bendri reikalai ir net gyvybiniai klausimai, tad irodykime ir stenkimės savo darbais ir jėgomis čia, laisvėje, pagreitinti prašalinti vergijoje vargstančiųjų kančias, kad greičiau galėtumėme susitikti vieni su kitais.

Mielas tautietie, laikyk sau už pareigą, jaučia ir nuo šiandien prisidėti prie bendro reikalo, bendro darbo.

— Leonas Mockevičius

Nuostabu kaip
Kramtomoji Guma
Liuosuotoja
PAŠALINA
ATMATAS
O NE
GERĄ MAISTA

Štai paslaptis, kurią milijonai žmonių surado apie FEEN-A-MINT, moderniąją kramtomąją gumą liuosuotoją. Tai štai kodėl FEEN-A-MINT'S veikia taip nuostabiai skirtingai!

Daktarai sako, kad daugelis kitų liuosuotojų pradeda savąją "plovimo" veiklą per greitai... tiesiai pilve, kur maistas yra virškinamas. Didelės tokių liuosuotojų dozės krikdo virškinimą, išplauša maistingą medžiagą, reikalingą jūsų sveikatai ir energijai. Jūs jaučiatės silpnai, išsekvotais.

Gi švelnus FEEN-A-MINT, imamas kaip rekomenduojama, veikia svarbiausia žemėje žarnoje, kur jis pašalina daugiausia atmatas, bet ne gerą maistą! Jūs išvengiate tos būdingos silpnos, išvargintos ir išsekintos savijautos. Vartokit FEEN-A-MINT ir jaučiatės smarkūs ir energingi — pilni gyvybės! Išgykite FEEN-A-MINT! Kaina nepakeliamas dar 25c., 50 arba tik 10c.

Atdara sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. vakaro.

ALBERT'S FURNITURE

DIDŽIAUSIAS ĮVAIRIAUSIŲ BALDŲ PASIRINKIMAS

Minkšta kėdė ir otomanas \$3900
ir daugiau

Septynių šviesų grindų lempa \$895

YPATINGAI DIDELIS PASIRINKIMAS MATRASŲ, ĮVAIRIAUSIŲ DYDŽIŲ IR ĮVAIRIAUSIŲ RŪSIŲ

Krautuvėje galite gauti pačių moderniausių šaldytuvų, lovų, stalų, kėdžių, radijo ir televizijos priimtuvų, įvairiu kuru kurenamų pečių ir daug kitokių baldų.

Albert's Furniture parduoda prekes kreditan, užtenka įmokėti \$5.00. Be to, pačios prekės čia yra pigesnės, Elektros priemonės pigesnės beveik 20 nuosimčių, o baldai net 25 nuosimčių.

Užėję į krautuvę, lietuviškai pasaukite manadžerį

STANLEY RIMKUS

Pasitauraukite pas jį kainų. Paprašykite, kad jis parodytų jums pageidaujamus baldus ir išdėstytų pirkimo sąlygas. Nepasigailėkite valandėlės, užskukite į krautuvę ir patys įsitikinkite.

ALBERT'S FURNITURE HOUSE, INC.

2318 W. ROOSEVELT ROAD, netoli Western
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais atdara iki 9:30 val. vakaro.

J. P. VARKALA
ir
F. H. SADAUSKAS
(Public Accountants)
VALSTIJOS REGISTRUOTI
AUDITORIAI

2401 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILL.
WALBROOK 5-7711

METRICK'S
PAINT STORE

DABAR YRA
3414 W. ROOSEVELT ROAD
KEDZIE 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME MIESTE.

One coat Flat Paint. 12 gr. \$3.45
zių spalvų ir baltas. Gal.
Interior Gloss ar Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas. Gal.

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ

Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALBROOK 5-9209

Tel.: Virginia 7-9493
Moterims Trečiadienį
Lietuviškos maudynės

PAULINA RUSSIAN TURKISH BATHS

ELECTRIC TREATMENTS
Overland Vapor Bath Cabinet
Ultra Violet-Sunshine and Infra
Red Light Radiations
Swedish Massage and Movements
C. LAURINOVICH & SON, Sav.
1657 WEST 45th STREET
(kampus So. Paulina St.)
CHICAGO, ILL.

TURIME DIDELI
PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGUMŲ
SIDABRINIŲ
INDŲ
SIENINIŲ
LAIKRODŽIŲ
RADIO IR
TELEVIZIJOS
APARATŲ
IR KT. PREKIŲ
Laikrodžiai
Pataisomi
Specialisto

John A. Kass

Duodama 1 metų Garantiją
Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS

4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel.: Lafayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry
Krautuvė Brighton Parke
Isteigta 1915 metais.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišiny riešutu, uogu, šaknų ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nervišku galvos skaudėjimu, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greitai pavargimo, gera nuo inkstų (kidney) ir dėl visokių vidurių hevesikumu — istvermingas maistas ir stimuliuojantis šitamas. Nežinint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00. Prisiunčiam ir namus.

ALEXANDER'S CO.

414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

PASKOLOS NAMŲ
PIRKIMUI
PATAISOMS

Atidarykite taupymo sąskaitą šiandien.
Mokamės liberalus dividendus
VISOS SĄSKAITOS APDRAUSTOS
IKI \$10,000.00.

5559 S. PAULINA ST. CHICAGO 9, ILL.
V. P. PIERZYNSKI, Sec'y Phone: YARDS 7-0145

Planuokit... Taupykit... Turėkite!

Atidarykite taupymo sąskaitą šiandien.
Mokamės liberalus dividendus
VISOS SĄSKAITOS APDRAUSTOS
IKI \$10,000.00.

5559 S. PAULINA ST. CHICAGO 9, ILL.
V. P. PIERZYNSKI, Sec'y Phone: YARDS 7-0145

10 ATSAKYMŲ

Kodėl apsimoka taupyti Standard Federal Savings and Loan Association of Chicago. Štai jie:

1. Standard Federal Savings Atsargos Fondas yra virš \$3,000,000.00
2. United States Government Securities ir cash yra virš \$11,000,000.00.
3. Paskolos veteranams dalimi U. S. valdžios garantuotos viršija \$9,000,000.00.
4. Paskolos morgičiais 4%, 4½% ir 5% — \$10,000,000.00.
5. Per 43 metus visuomet visiems išmokėjome, su aukštu dividendu, pagal kiekvieną pareikalavimą.
6. Standard visiems žinoma, kaip tvirčiausia finansinė įstaiga visoje Amerikoje.
7. Standard yra nusistačiusi visuomet saugiai tvarkyti reikalus ir visada laikyti didelę sumą pinigų išmokėjimams.
8. Standard yra lietuviška įstaiga.
9. Visi Standard direktoriai ir valdyba yra lietuviai.
10. Kiekvieno indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVENUE PHONE VIRGINIA 7-1141 CHICAGO 32, ILLINOIS

VALDYBA IR DIREKTORIAI:

JUSTIN MACKIEWICH, President, Manager and Director
JUSTIN MACKIEWICH, JR., Vice-President, Ass't Manager and Director
E. J. MACKIEWICH, Vice-President and Director
HELEN KUCHINSKAS, Secretary, Treasurer and Director
PETER SLOGER, Vice-President
JOHN C. LEWE, JR., Assistant Vice-President
ANTHONY SIRTOUT, Assistant Secretary
LUCY KRUSH, Assistant Secretary
LOUIS WAITKUS, Head Cashier
STELLA STANKUS, Head Cashier
BRUNO SHUKIS, Director
LEON GNINOTIS, Director
D. JANKIEWICZ, Director
DAN KURAITIS, Director
MATAS ZIZAS, Director
JUDGE JOHN C. LEWE, SR., Honorary Chairman of the Board of Directors
PETER G. GAUDAS, Attorney

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates: \$9.00 per year in Canada \$10.00 per year outside of Chicago \$10.00 per year in Chicago 5 cents per copy

Table with subscription rates for different locations and periods (monthly, quarterly, annually).

Vakarų Europos Armija

Vakarų Europos apsiginklavimo planas dar tebėra svarstymo stadijoje, bet paskutinėmis dienomis yra padaryta žymi pažanga.

Susitarta, kad bendroji Europos armija susidės iš 43 vienetų, iš kurių Francūzija duos 14, Vokietija 12, Italija 12 ir "Benelux" šalys (Belgija, Holandija ir Luksemburgas) 5.

Tos armijos politinę vyriausybę sudarys šešių užsienio reikalų ministrų komitetas, vykdomoji agentūra iš šešių aukštųjų komisarijų, parlamentų atstovų susirinkimas ir teisingumo tribunolas.

Per pirmuosius šešis mėnesius bendro politinio autoriteto galią vykdys užsienio reikalų ministrai. Dar nėra išspręstas finansų klausimas.

Greta bendros Europos armijos veiks JAV, Britanijos ir Kanados kariuomenių daliniai. Visų jėgų vyriausia vadovybė bus gen. Eisenhowerio (arba, jei jį pasitrauktų, kito Amerikos generolo) rankose.

Atrodo, kad šitokia sistema įgyvendinusi, bus išvengta daugelio nesutikimų, kurie iki šiol trukdė Vakarų gynybos reikalą.

Varšio mėn. susirinkus Lisabonoje (Portugalijoje) visi Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (Nato) nariai.

Bet tuo metu, kai yra svarstomi Vakarų gynybos planai, yra vykdomas ir realus apsiginklavimo darbas. Nors jį neišvengiamai spausdina kaip gen. Eisenhowerio reikalavimą, bet jau yra pasiekta apčiuopiamų rezultatų.

Tačiau Stalinai tokio rizikingo žygio, tur būt, ir nepradės, žinodamas, kad Kremlių gali sulgynti su žeme atominės bombos.

APŽVALGA

SIŪLO PALIKTI SUSKALDYTĄ KORĖJĄ

Spaudos komentatorius Walter Lippmann pataria Jungtinėms Valstybėms nedėti pastangų, kad Korėja būtų suvienyta.

Mūsų tikrasis interesas yra tas, kad Pietinė Korėja nebūtų Kinijos ir Sovietų Rusijos karinėje orbitoje.

Ginkluotos kovos keliu išlaisvinti šiaurinę Korėją ir suvienyti su pietine Jungtinės Valstybės nenori; todėl jos sutiko eiti į paliaubų derybas su komunistais.

Jei Amerika stengsis įjungti šiaurinę pusiasalio dalį į Korėjos Respubliką, tai komunistai, girdi, irgi agituos už visos Korėjos suvienijimą.

Aš manau (tesia Lippmannas), kad padarius karo paliaubus, Jungtinės Tautos turėtų kviesti abi korėjiečių valdžias pasirašyti nepuolimo sutartį, kurią tada laiduotų Jungtinės Valstybės.

Lippmanno įsitikinimu, šitoks Korėjos klausimo išsprendimas tikrai ir tiksliai pripažintų "jėgų pusiausvyrą" (balance of power) Tolimuose Rytuose ir todėl atitiktų Amerikos ir Azijos tautų interesus.

Tai sena Lippmanno idėja. Jisai visą laiką ieško "jėgų pusiausvros" ir stengiasi padalinti pasaulį į "įtakos sferas". Seniau jį siūlė palikti Maskvos įtakos sferoje visas jos pagrobtas žemes drauge su satelitinėmis kraštais Europoje.

Sita planą jisai dabar bando pritaikyti Korėjai. Bet nuostabu, kad Lippmannas dar vis tiki, kad, jei Maskva pasirašys "garantiją", tai komunistai paliks pietinę Korėją ramybėje.

PAMINĖJO ŽEMAITĖ

Pereito gruodžio 7 d. sukako 30 metų, kai mirė rašytoja Žemaitė (Julija Benesevičiūtė-Zemantienė).

Vilniaus "Tiesoje" yra įdėtas ilgokas straipsnis apie Julijos Žemaitės, "rašytojos patriotės", gyvenimą ir kūrybą.

1916 m. pasaulinio karo paibaigoje ("N" Red.), Žemaitė išvyksta į Ameriką — kapitalizmo citadelę. Ji pamato, kad darbininkų išnaudojimas "dolerio karalystėje", skurdas apima didžiąją dalį darbininkų masių, kad gerai gyvena tik saujelė kapitalistų, negalintys eksploatuoti plačiasis darbo žmonių mases.

Žemaitė supranta, kad darbininkų pusėje tiesa, tačiau darbininkų judėjimo ji nepamatė, neįvertino jo jėgos ir istorinės paskirties, ir iki marksistinio klasių kovos ir proletariato vaidmens supratimo nepriejo.

Ji savo kūriniuose, kaip progresyvi rašytoja, ryškiai vaizduoja darbininkų ir užkietėjusių reacionalierių kunigų pavergtos lietuvių liaudies be-tėsiškumą ir prispaūdą, bet ne iš socialistinių, o iš smulkiaburžuazinių pozicijų, kas paskatė ją kūriniuose, rodančiuose kapitalistinių gamybinių santykių vystymąsi kaime.

1921 m. grįžusi į Lietuvą, Žemaitė buvo giliai sukrėsta siaučiančio buržuazinio teroro, darbo valstiečių bei darbininkų be-tėsiškumu, "nepriklausomoje" Lietuvoje. Neilgai pavygenu Kaune, pasitraukia į provinciją, kur tų pačių metų gruodžio 7 d. mirė.

Tiesa, kad Žemaitė matė ir kėlė aiškėn gyvenimo ydas, simpatizuodama skriaudžiamiesiems bei išnaudojamiems darbo žmonėms. Bet tas vargas ir prispauda, kuriuos ji stebėjo nepriklausomoje Lietuvoje, dar tik neseniai nusikračiūsiuose svertimu jungiu, buvo tik menkiniekiškas patygtinys su tuo, ką Lietuvos liaudies kenčia dabar, patekusiai žiaurion bolševikų okupacijon!

Dar būdama Amerikoje, Žemaitė labai gerai suprato, kad komunistai ne laimė ir gerovė neša darbo žmonėms, o vergiją. Todėl ji rėmė demokratinių socialistų kovą prieš komunistus, buvo įstojusi į L. S. S. 4 kuopą Chicagoje ir bendradarbiavo "Naujienose", paleikinė "Tiesa" šitų faktų, žinoma, nepaminėjo.

Atsiūsta paminėti GRIGAIČIO KALBĄ LIETUVOS ŽMONĖMS

Naujieji spaudos žurnalai

Girios Aidai — Echo of the Forest — Magazine of Silviculture. Leidžia Lietuvos Miškininkų Sąjunga Išeivijoje, Chicago, Ill. Kaina \$1.50.

Tai 1951 m. liepos-gruodžio No. 3-4, rotatorium paruoštas. 156 psl. šį numerį redagavo A. Rukuiža.

Iš miškų ūkio srities yra daug įdomių straipsnių, kurie įdomūs pasiskaityti kad ir ne-specialistui. Prof. J. Rankytis rašo apie Lietuvos miškų apsaugą 1918—1939 m. A. Rukuiža apie taisyklingą medžių kirtimą. Dr. Z. Prūsas susirūpinęs "Išlaisvintos Lietuvos miškų ūkio problemomis".

Plk. K. Grinius nurodo, koki tvarkantieji įstatymai Amerikoje veikia gamtos gyvių apsaugai.

Žuvų ūkį redaguoja K. Sėšenulevičius. Šiame skyriuje randame mokslškai parašytą prof. S. Kolupailos straipsnį Moletų ežerai.

Zg. Dautartas rašo apie žvejybą Lietuvos upėse. Nemaža ir diskusinių straipsnių. Biologai, miškininkai ir net ekonomistai šiame žurnale, kaip ir ankstesniuose numeriuose, galės rasti daug medžiagos. Aš kaip biologas su malonumu perskaičiau "Girios Aidą".

Technikos Zodiis N. 9, 1951

Su skausmu širdyse ir giliausia užnuojauta mes atsimename jus ir bolševikų teriojamą mūsų mylimą šalį, kur yra mūsų tėvų ir senelių kapai!

"Pelėda" N. 7 — Kalėdinis

"Pelėda" jau išsilaukė daugia kaip 6 mėnesius ir nori tvirtai atsistoti ant kojų. Pirmam puslapy atspausdinta "Keturi Didieji eina prie Kūčių stalo".

Skaitykite "N-nas"

Pasakyta Naujų Metų proga, per "Voice of America"

Brangūs Broliai ir Seserys, vargstančios Lietuvos sūnūs ir dukros!

Čia kalba "Naujų Metų" dienraščio redaktorius ir Amerikos Lietuvių Tarybos Centro sekretorius Dr. Pijus Grigaitis, Chicagoje.

Sveikinu jus Naujų Metų proga! Džiaugiūsi, kad nors oro bangomis galiu pratarti į jus per Amerikos radiją, kai jūs esate atskirti Geležine Siena nuo laisvojo pasaulio.

Jau vienuolika metų, kai Rusijos diktatorius Stalinas atsiuntė į jūsų žemę savo Raudonąją Armiją, žadėdamas jums laisvę, demokratinę santvarką ir gerovę.

Mes žinome, kaip tie tarianieji "išlaisvintojai" Lietuvą pavergė, kokį baisų vargą ir skurdą jie jums atnešė.

Antrajam Pasauliniam karui besibaigiant, tie žiaurūs tironai, vėl sugrįžė Lietuvon, kankina ją dar baisiau.

Su skausmu širdyse ir giliausia užnuojauta mes atsimename jus ir bolševikų teriojamą mūsų mylimą šalį, kur yra mūsų tėvų ir senelių kapai!

Tačiau mes esame giliai įsitikinę, kad toms kankinoms turės ateiti galas. Tokia padėtis, kokia dabar yra Lietuvoje ir visoje centrinėje bei rytinėje Europoje, negali ilgą laiką pasitvarkyti.

Žemės ūkis ir pramonė Cook apskrity

Cook apskrity yra 3,318 žemės ūkių, kurie apima 225,399 akrus žemės. Taip pat ši apskrity yra pramoningiausia visame krašte.

Floridos saulėtie dienas galima leisti be darbo, bet nebūduo be NAUJIENŲ. Patyre vasaruotojai, išvažiuodami į pietus, liepia ten siuntinėti ir NAUJIENAS.

Lietuviai perka tose krautuose, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

keis. Su ją eina išvien ir kitos demokratinės tautos.

Taigi nenustokite vilties! Tikėkite, kad su kiekviena diena, su kiekvienu metais jūsų išlaisvinimo valanda artėja.

Siegdamas jums nuoširdžiausius naujų metų sveikinimus, linkiu, kad galimai greičiau išsipildytų jūsų ir mūsų troškimas — kad prisikeltų laisva ir demokratinė Lietuvos Respublika!

Kalėdinė auka Šliupo biografijai

Pp. Jonas ir Stella Griniai žiemos švenčių proga iš Philadelphia, Pa., atsiuntė \$5.00 Dr. Jono Šliupo biografijai leisti.

Amerikiečiai per Kalėdas ir Naujus Metus savo draugus bei pažįstamus sveikina atvirukais ir dovanomis. Ponia Griniai, vietoj sveikinimų artimiesiems, nutarė pasiųsti penkias Komitetui Dr. Jono Šliupo Biografijai leisti.

Tai seklinas pavyzdys. Sekretorius.

Tautinės stipendijos mokiniams

Italų šalpos taryba nutarė iš šiais metais duoti 2 stipendijas italų kilmės mokiniams. Jos paskirtos vyresniems vidurinės mokyklos mokiniams atsišvelgiant į jų gabumus, neturtingumą ir asmenybę.

Tos stipendijos duodamos jau 7 metai.

Vienakryptėmis gatvėmis geresnis važinėjimas

Susisiekimo specialistai sako, jog Chicagoje įvestoji vienakryptė gatvių tvarka vidurmiestį patiseitinsu. Jomis esą galima greičiau ir saugiau važinėti. Ypač jos patogios šios "sniego krizės" metu.

Lietuviai perka tose krautuose, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

K. SCESNULEVICIUS, Sn.

VARĖNOS VALSČIUJE CARO LAIKAIS

3. (Tesinsy)

Visi raštai ir knygos buvo vedamos rusų kalba. Lan-kytojai tarp savęs ir su viršaičiu (aišku, ir su savo seniūnais bei rinktiniais ir teisėjais) kalbėjo lietuviškai.

Raštiniėje nei viršaitis, nei raštininkas nuolatos nesėdėdavo. Tik reikalui esant juos kviesdavo arba dažniausiai žmonės, jei jiems ko reikėjo, patys susirasdavo viršaitį arba raštininką.

Daug darbo sudarydavo atsarginių registracija. Mat, įstatymai reikalavo, kad visi atsarginiai, jeigu jie neturėjo 43 metų amžiaus, privalėjo, išsikeldami iš valsčiaus ribų, išsiregistruoti, o ten, kur apsigyvendavo, užsiregistruoti.

Siaip paprastai piliečiams daromi patarnavimai neapsicidavo be kyšiu. Už mažesni patarnavimai — mažiau ir kyšiu buvo duodama.

Duodavo natūra, tai yra maisto produktais, bet dažniausiai pareigūnai buvo girdomi smulkėse. Ten dažniausiai buvo viršaičiai ir ieškomi, reikalui esant. Daugumas viršaičių visiškai pasigerdavo ir vėliau, nustoję jais būti, šios neigiamybės negalėdavo atsikratyti.

Valsčiaus teismai

Šios rūšies teismai sprendė tik civilines bylas ir tik valstiečių luomo žmonių, prisilaikydami vietos papročiu. Daugiausia bylų buvo ryšy su žemių valdymu. Kaip liktai broliai ima ūkį dalintis — ir teismas. Taip jūrėdavo viens ant kito, kad is vėliau dėl niekų bylinėdavosi.

Kas savaitę iš eilės atvykdavo teisėjai nagrinėti bylų, kurių per tą laiką gerokai prisirinkdavo. Teisėjų posėdyje būdavo daugiau (dėl viso ko...) negu trys, kaip tai įstatymu buvo numatyta. Susirinkdavo iškilmingai pas Somėrį. Tenai atvykdavo viršaitis ir suinteresuotos šalys.

Šeštadieniais į valsčiaus raštinę prisirinkdavo daug žmonių (šalių, liudininkų ir žiopių) ir sukaldavo tokį ūžesį, kad sunku būdavo susikalbėti. Atėję teisėjai, susedavo už skirto jiems stalo. Dėl akių teismas aplausinėdavo abi šalis ir vieną kitą liudininką.

Kai kaimai išsirinkdavo sau rimtą ir padorų seniūną, tai tas sumažindavo gana žymiai bylų skaičių teisme. Vasaros metu ūkininkai neišvengiamai padarydavo viens kitam nuostolių ryšy su gyvuliais. Kad būtų galima teismo išvengti, o tuo pačiu sulaisties ir išlaidų, ūkininkai patys pasikviesdavo seniūną. Tasai pasikviesdavo kviestinius ir apskaičiuodavo nuostolių natūra, tai yra nustatydavo, kiek kaltininkas turi atiduoti nukentėjusiam pėdų atalinkamų javų, pluoštų šieno ir panašiai. Tuo reikalas būdavo baigtas. Valsčius ir teisėjai snairuodavo į tokius seniūnus, — girdi, teismui atima duoną, daro nuostolius.

Teisės į žemę

Nors Lietuvoje galiavo rusų įstatymai, bet ūkininkai laikydavosi savo senų papročiu ir nuostatų. Gailmas dalykas, kad tai dar buvo Lietuvos Statuto liekanos, pagal kurį ir valsčiaus teismai teisdavo. Apie tą teisę noriu čia nors trumpai pakalbėti. Ūkis su žeme ir padargais priklausė ne šeimos galvai, bet visiems vyrškiems šeimos nariams po lygiai. Kiekvienas sūnus galėjo atskirti nuo tėvo, kada norėjo, ir pasiimti savo dalį. Praktikoje tas retai atsitikdavo, nes tėvas sau pasilaikydavo lygia dalį, kuri tekdavo broliams tik po jo mirties, tad jam gyvam būnant ūkio nedalindavo, kad vėliau nereikėtų dalinti specialiai tėvo dalies. Dukterys į žemę jokių teisių neturėjo. Reikalui esant, netekėjusiai dukteriai teismas priteisdavo pasogą gyvuliais arba pinigais. Tėvui mirus, motina — našlė į žemę teisės neturėjo, išėmus tuos atsitikimus, kai priimdavo vyrą užkuriom. Šiaip iki mirties ją išlaikyti privalėjo jos sūnūs.

(Bus daugiau)

ATSILIKUSIEJI RENGIA SI Į JAV

Europos tremtinių (DP) emigracijos pats didysis įkarsis seniai praėjęs. Dauguma jų jau kuriasi naujosiose tėvynėse. Bet nemažas skaičius dar yra ir Vokietijoje likusių, daugiausia su laikytų.

Vienus mūsų tautiečius nuo emigracijos sulaukė tikrosios — ligų bacilos, o kai kurie negali išvažuoti dėl netikrųjų bacilų, t. y. dėl skundų, kerštų ir dėl kitų priežasčių. Tiek ligos bacilų užplūtieji, tiek ir politinėmis bacilomis "apleistieji" stengiasi nuo jų nusikratyti ir emigruoti. Daug kam pasveikti pavyksta.

Štai viena šeima gavo pranešimą iš emigracijos įstaigų, jog ji gali atvykti iš naujo skrinuotais ir ruoštais emigracijai į JAV. Ešą, manoma, jog jų bacilos jau, gal būt, bus dingusios. Emigracijai pasirodusio eiga toji šeima šitaip aprašo:

"Kai iš emigracijos įstaigos gavome kvietimą atvykti į pereinamą DP emigrantų stovyklą ir iš naujo pradėti visus skrinimus ir patikrinimus, tai nieko nebelaukdami ten visa šeima ir nuvažiuovome.

Registracija

IRO įkurdinimo centre X prasišėjo stumdymasis ir bėgiojimas iš vieno namo į kitą. Pirmoji "kryžiaus kelių" stotis — tai prie registracijos. Registruojamas vienas asmuo prie mažiuko langelio, o žmonių daugybė. Stumdosi, grūdasi, kas tik gali, kad tik prie langelio prisistumtų. Apie 2 valandas pasistumdžius pavyko šeimai užregistruoti, bet mane taip ten suspaudė, jog atsitraukiau visai šlapias nuo prakaito, tartum būčiau buvęs stipraus garo pirtyje.

Prie registracijos langelio gavau kortelę. Su ja teko eiti į kitą namą ir gauti vieną kortelę tarnautojo parašuku. Kortelę su parašu vėl teko gražinti registracijos įstaigai, o ji išdavė "centerpasą", pažymėjimą, jog tikrai gyvename emigracijos stovykloje ir turime teisę į pastoge, valgi, t. y., jog esame teisėtai šiame emigrantų mieste apsigyvenę.

Dingo dokumentai

Registraciją baigus sudaro mūsų šeimos emigracijos byla, kuri buvo pradėta prieš porą metų mums besiruošiant emigruoti. Tačiau, kai byla pavartė, tai paaiškėjo, jog joje nėra visų mūsų asmeninių dokumentų: gimimo bei vedybų metrikų, policijos pažymėjimų ir kt.

Iš seno žinojome, kad IRO įstaigose tokie nuotykiškai patenka, tai tam buvome ir pasiruošę. Atvykdami į emigracinę stovyklą atsivežėme net po kelis notaro patvirtintus tų dokumentų nuorašus, tad vos tik tarnautojas pasakė, jog dingę mūsų dokumentai, nieko nelaukdamas pateikiau kitus. Tarnautojas nustebo, kad aš taip greit pripildžiau pas juos mūsų išuštėjusią byla, pateikdamas reikalingus dokumentus. Jam atvirai ir pasakiau: "Žinau jūsų darbo tvarką, todėl iš anksto pasiruošiau".

Ieško medicinos lapų

Sutvarkius asmens dokumentus gavome pranešimą, jog turėsime kiek palaukti, stovykloje pagyventi, kol suras mūsų prieš porą metų emigracinėje stovykloje padaryto sveikatos tikrinimo lapus. Girdi, jie būtina reikalingi, nes iš jų bus matyti, kiek bacilų turėjome tada ir kiek jų bėra dabar.

Nusiuntė su rašteliais į vieną namą, kad ten tu raštų ieškoti. Sakė, kad ieškos, bet kiek ilgai, nežinia. Čia prie kiekvieno durų stovi po 20 - 30 žmonių. Man laukti nereikia, kai suras medicinos patikrinimo lapus, tai praneš. Paėmė mane baimė, jog gali taip atsitikti, kol suras sveikatos patikrinimo dokumentus, tai vėl dings metrikai ir kiti dokumentai, ir taip eis daina be-

dabar gyvenama iš valdiškos duonos ir tik laukiame, kol koks "officeris" iš archyvo iškrapsčytys mūsų sveikatos senuosius liudijimus. Vokiečių ūkyje gyvenant teko rūpintis, ką virsi, ką kėpsi, o čia tokiais reikalais galvos kvaršinti nereikia.

Einame pas konsulą

Vėl kelios dienos praėjo. Pamačiau skelbimų lentoje savo pavardę ir šeimos narių vardus, kad nurodytu laiku vėl turim atvykti į rūšį: eisim pas konsulą. Mat, čia jau tokia mada. Prieš kiekvieną rimtesnį įvykį dypukai sukisami į rūšį, o vėliau, kaip kokios morkos, po vieną ar po du traukiami į viršų...

Einame gydytojų komisijon

Šitaip laukimo dienoms bėgant, pagaliau vieną dieną pranešė, kad IRO rūsiuose supado mūsų senuosius medicinos apvenant sakė reikės eiti ūkio darbų dirbti, nes "kas nedirba, tas nevalgo", ir čia to dėsnio laikomasi.

Vieni anglis krauna, kiti bulves skuta — darbų netrūksta. Turime taip pat užsiregistruoti "Imkoje" (YMCA) ir lankyti emigrantams ruošiamas pamokas ir paskaitas. Nuobodžiauti nėra kada.

Maistas čia geras, įvairus ir švariai pagamintas. Virėjai apsiėmę švairiais baltais švarkais ir didelėmis baltomis kepurėmis, atrodo kaip Indijos maharadžai. Kai juos susitinki, tai ne pajusti, kaip prieš kokius penkis žingsnius kepurę nusiami, kad tik protekciją įgytum... ir porciją didesnę pataikyti.

Miegama kietokai, ant lentų, kurios plonu šiaudiniu čiuziniu užklotos. Kai ryte atsikeli, tai šonai dryžuoti lyg žirafos. Anglij duoda pakankamai, tai dieną šalti nereikia, tik naktį kambarys visai atšąla, nes naktį niekas nesikelia iš lovos pečių kurti.

Namas juda kaip drebučiai

Stovyklos namai pastatyti lyg iš degtukų dėžučių, kai eini, tai visas juda. Pikti liežuviai kalbą, kad už tuos naujuosius namus pinigai išmokėti, kaip už gerus namus, bet aš tam netikiu. Manau, kad stovykloje neturėjo tikslo pinigų paimti giegre, o namą pastatyti blogą. Jie greičiausiai vadovavosi kilnesnėmis, dypukų saugumo mintimis. Juk tie namai statyti seniai po didžiųjų Japonijos žemės drebėjimų, kuriuose žuvo daug žmonių po sunkios namų statybos griuvėsiais. Čia dypukas pastatė namus lengvos konstrukcijos ir jie, ramūs ir apsaugoti nuo užgriuvimo, gali gyventi. Jei ir žemės drebėjimas užėitų, tai tokie namai nesugriūtų, nes jie dreba kaip košelieta, bet negriūva.

Truputį nepatogūs tie namai, kad net nuo mūsų penktame kambary besikalbančius gyventojus galima girdėti. Bet tai nieko ypatingo — pratinamės prie bendruomeninio gyvenimo. Vienas gyventojas turi radijo, tai visas namas jo klausosi. Tik gailla, kad tas kaimynas yra mėgėjas rytmetinės muzikos, tai pradeda koncertus leisti ryte 5 val., kada saldžiausias miegas. O muzikos klausytis ir miegoti dar neįsmokome, nors šiaip jau viską įpratome ir su viskuo apsipratom.

Kartais net juokas paima, kad

PRANEŠAME mūsų taupytojams ir draugams, kad per 1951 metus CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION daug užaugo visose biznio šakose.— Bendras turtas paauo virš \$2,150,000 (dvi milijonų ir 150,000 dolerių). Dabar mūsų turtas yra \$7,909,294.00. — Per tą laiką 1475 asmenys pradėjo naujas taupymo sąskaitas. — Bendrovės pilnas uždėnis per paskutinius 12 mėnesių buvo \$348,591.12. — Išmokėjome dividendais mūsų taupytojams \$187,089.59. — Padarėme naujų paskolų per paskutinius 12 mėnesių sumoje \$3,158,673.00 ir baigėme metus padėdami į rezervus \$68,020.54. — Tai gal būt, kad CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, proporcionaliai didumui Bendrovės, yra viena iš smarkiausiai augančių taupymo ir skolinimo finansinių įstaigų visoje Chicagoje.

Mes kviečiame ir Tamsta pasidėti savo taupomus pinigais šioj turtingoj finansinėj įstaigoje. Kiekvieno taupomo indėliai yra pilnai apdrausti iki \$10,000.00 by an agency of the United States Government. Mes visada išmokame aukštą dividendą ant visų taupymo skyrųjų. Pas mus visiems pinigai buvo ir yra išmokami ant pareikalavimo. Pas mus Tamsta galitė taupyti ir per laisukas. Dėl informacijų pašaukite GRovehill 6-7575. — Prisdėkite prie mūsų Christmas Savings Club dabar ir taupykite ateinančioms Kalėdoms.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION per suvirš 27

metus saugiai ir pelningai suteikia lietuviams patarnavimą: taupyme, skolinime ir kituose finansiniuose reikaluose.

PINIGAI PADĖTI IKI 15 DIENOS SAUSIO (JANUARY) GAUS DIVIDENDĄ UŽ PILNĄ MĖNESĮ.

Chicago Savings and Loan Association

6234 SOUTH WESTERN AVENUE

JOHN PAKEL, Pres.

PHONE: GROVEHILL 6-7575

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIAI, SALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATAI, RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI.

Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO

3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jeį jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite suleisti akims, atsisakyti bijo aštrios šviesos, neįžiūrėte skaityti, užkeikt pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekaičiuos.

Antras aukštasis
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: Yards 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patirtimas

Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet.

Dr. R. P. Lutkus

LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzamavimas Akinių Pritaikymas ir Lėnuj Patarnavimas

7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas: Wainbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną.
Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus.

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS PROBLEMAS. — DABAR YRA LAIKAS IRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTA REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RUSIES STAKO LENTŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY

3039 So. Halsted St. Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

PRADĖK TAUPYTI PAS...

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4038 Archer Avenue Chicago, Ill.
Telefonas: Lafayette 3-6719

KIEKVIENA SĄSKAITA APDRAUSTA IKI \$10,000.00

MOKAME 3% DIVIDENTŲ

AUGUST SALDUKAS, Sekretorius

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSN.

4071 Archer Ave. Tel. Lafayette 3-8248
2822 ARCHER AVENUE
CHARLES ZEKAS, Sekretorius

VALANDOS: pirmadienį, antradienį, penktadienį, ir šeštadieniais nuo 9 a.m. iki 4:30 p.m.; trečiadienį, nuo 9 iki 12; o ketvirtadieniais nuo 9 a.m. iki 8 p.m.

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.

INSURED UP TO \$10,000
3% ON SAVINGS

2555 West 47th St. LAF. 3-1083
CHICAGO 32, ILL. B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Baikite savo kančias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampa, kosėjimas su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00) — GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitą rezultatą skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sušildo.

STANIS ANALGESIS S.A.L.V.E.— (\$1.00) — duoda STEBĖTINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.

Z. G. Stanis Company

2822 ARCHER AVENUE Chicago 8, Illinois Dept. N.

CONRAD Photo Studio

(Lietuvis fotografas) Specialybė vestuvės. \$15.00 vertės dovana jaunavėdžiui, atnešus šį garšinią.

414 W. 63 ST. Telefonai: ENG. 4-5840 ENG. 4-5883

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S. 5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS.

Tel. Hemlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

PORKY PIG BANK

labai puikūs kalėdoriai ir kitokios dovanos laike sausio mėnesio.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ PAVERGTOS LIETUVOS

Be karo šiuo metu bolševizmą sunaikinti yra tik utopija

Tat gerai žino patys bolševikai, todėl toks Višinskis Paryžiuje iš Vakarų tik ciniškai juokiasi. Ir kaip nesijuok? Niekas nenori tvirtinti, kad gal — bet tai yra daugiau teorinis galimumas — jis su laiku padarys evoliuciją, bet šiuo metu jis yra agresyvus ir ruošiasi lemiamam smogimui. Jų taikos akcija — tėra tik paprastas manevras nukreipti visų dėmesį kitur. O nebūtų galima pasakyti, kad žmonėms, patiems nemaciūsiems savo akimis tikrosios realybės Vakaruose ir visą laiką per ištasas dešimties metų visur tegirdint tad nuolatos kalant į galvą, nepaliktu jokios įtakos. Sov. Sąjungoje ir okupuose viskas subordinuota kom. propagandai: kinai, knygos, spauda, menas. Jei kartais ir gali pasiklausyti per radiją laisvo žodžio iš Vakarų, tai ir tas pats apšaukiamas "priešo propaganda". Bolševikai taip ir aiškina: žiūrėkite, pas mus kortelėje jau nebėra, o Anglijoje jas išveda — ir žmonės, pažinę bolševikinių kortelių kietumą, apie angliū įvestąs pagal savo mastą galvoja dar blogiau. Bolševikai sako, kad Vakaruose žmonės badauja, ieško maisto po sąslavykus etc. Prieš kiek laiko bolševikinė spauda buvo taip pat paleidusi visą seriją tos rūšies parinktų nuotraukų ir iš tremtinių gyvenimo. (Elta)

Ar kas pasikeistų, jei mirtų Stalinas?

Apskritai, visa bolševizmo sistema yra tokia, kur viskas paremta teror, prievarta, propaganda, gasdinimais. Ten viskas turi eiti pagal nustatytą liniją ir direktyvas. Vakaruose daug kas galvoja, kad jei numirtų Stalinas, tai bolševizmas Sov. Sąjungoje ir visur kitur žlugtu. Tai yra antra utopija. Stalinas gali ir mirti, net vis Kremlius su pol. biuru pasikeisti, bet niekas teneigalvoja, jog su tuo drauge žūtų ir visas bolševizmas, — sako žmonės, gerai jį pažinę. Ir jų vietą stotų kiti. — Ir toji pati sistema bus laikoma toliau, o "nukrypėliams" lakstys galvos nuo pečių. Kom. sistemoje eina kontrolė po kontrolės, šoferis seka savo viršininką etc., tam ir yra sugalvotas visas tas žvėriš-

kumas. Milijonus pavergtų žmonių tegali išgelbėti tik milžiniškas sukrėtimasis iš šalies, pats bolševizmas savaime nesubyrės, ir jo viena propaganda per radiją niekas nenuvers. Žmonių spontaniškumas sukilimas jų tikinimu, yra taip pat dabartinėmis sąlygomis neįmanomas. Kad ir mūsų tėvynėje savojo krašto laisvei išsaugoti daroma, kas galima, tačiau Lietuva viena Maskvos vis tiek nenugalės. Užtat tos milžiniškos grėsmės akivaizdoje, kur bolševizmas kala ginklus likusiam laisvam pasauliui nusiaužti, visi, kam rūpi savo krašto laisvė, ir turi telkti draugėn visas jėgas, nesiskaldyti, dirbti vieningai. Jei visi visur taip darytų, išeitų visai kas kita.

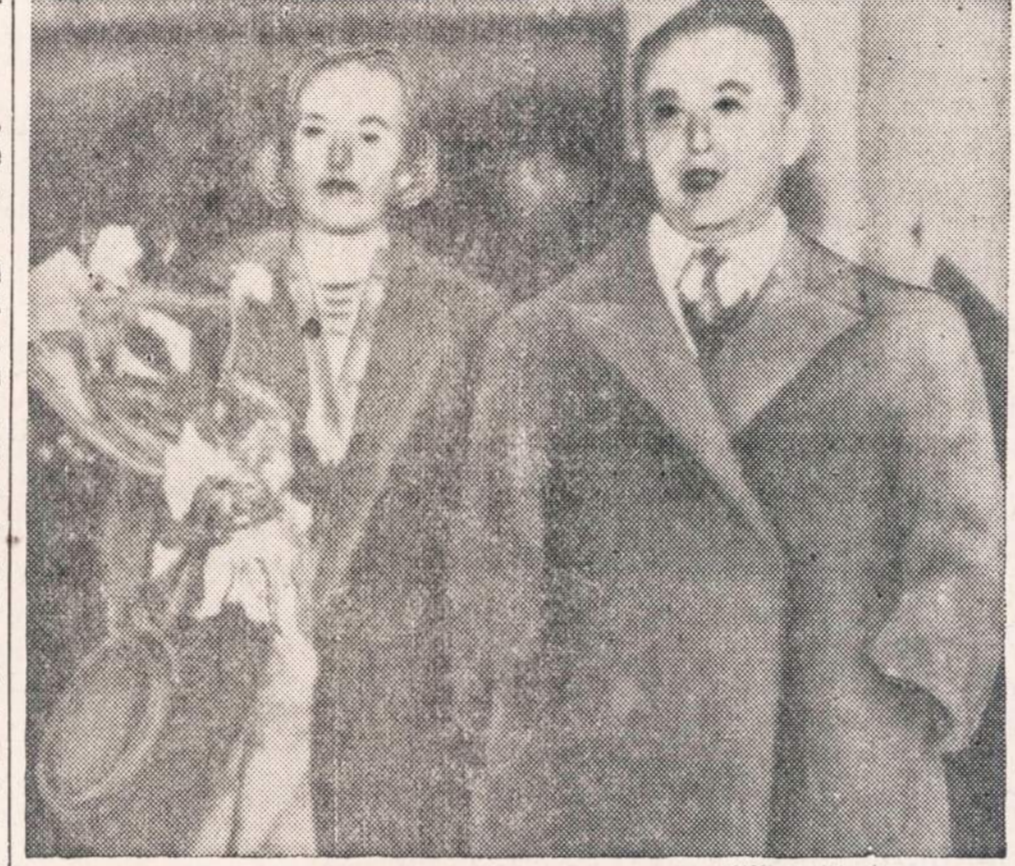
Okupuotoji tėvynė taip pat daugiau laukia ir tikisi ir iš visų tremtinių. Tuo metu, kai vieni yra pavojuje ir lieja kraują už visą laisvę, kiti tremiami į Sibirą, o viskas kraštas kenčia žiauriausia okupuota jūngra, ir tremtyje esantys turėtų parodyti jūo didesnį aktyvumą. Jūo daugiau protestų prieš okupantus, jūo daugiau visokių žygių — ir jūo daugiau tai skelbti per radijus, spaudą, A. B.-są. Tiek visa eilė grūžusių ir Vokietijai vokiečių, tiek Vakarų pasiekę lietuviai dar kartą patvirtino jau anksčiau E. paskelbtą žinią, kad A. B., nors ir trukdomas betgi Lietuvoje girdimais. Amerikiečių kai kurie senatoriai reiškia nuomonę, kad jūo Rusijoje ir okupuose klausos žymi dalis visų radijo klausytojų. Net ir pačių grūžusiųjų ne vienas yra jūo klausėsis. A. B. žmonės jau seniai žino; seniau pranešimų klausydavosi lenkiškai ir rusiškai, o kai vasario 16 d. buvo pirmą kartą prabilti lietuviai, kai, tai lietuviais net svetimieji gyvėsi: "aš girdėjau kalbant lietuviškai", "ir aš... ir aš". Tuo būdu vasario 17 d. visa Lietuva jau žinojo, kad kalba lietuviškai, ir klausėsi. Jis ypač gerai girdėti iš ryto 7-15 val. banga 251. Vaikare vos gali išgirsti ausi prikišus. Dabar, kai per dieną duodamos 2 transliacijos, dar yra geriau. Žymiai sunkiau klausytis transliacijų iš Romos: viena, labai smarkiai trukdo, antra, matyti silpnėsius siūtuvas. Todėl, vos tik išgirdus žodžius "Garbė Jėzui Kristui!" — ir prasideda cypimas zzzzzzz... Net temos negali sekti, tik tiek girdi, jog kal-

Federalių mokesčių komisijonierius John B. Dunlap (vidury) praneša, jog Frank W. Lohm (dešinėje) yra paskiriamas vyriausiu tyrinėjimo biuro viršininku. Jis užims William H. Woolf (kairėje) vietą. Pastarasis, po 40 metų tarnavi mo federalės valdžios įstaigose, išeina pensijon.

ba lietuviškai. Kas geresniais aparatais nesiklausytų pranešimų iš užsienio, už kuriuos paskiausiai Lenkijoje net mirties bausmė pradėjo taikyti, kad girdi, prisiklausė amerikietinių Balso pranešimų, žudą lenkų kom. pareigūnus, sovietai dabar Lietuvoje visur įvedinėja vietinius "radijus", kur viskas pranešinėjama per garsintuvus. Jie palyginti nebrangūs, įvedimas kaštuoja 68 rublius, galima įvesti tiesiog iš gatvės, tad žmonės bent muzikos nori per juos pasiklausyti. Per juos kalbama apie "buožes", nacionalistus, v. roma propaganda prieš Vakarų ir skelbiamos vietinės žinios. Tokiam Panevėžy per vietinį radiją savo propaganda, ypač antireligijone, kalbėdamas kasdien apie valandą laiko, yra išgarsėjęs kom. Raita. Latvijoj gaminami liaudies tipo 300-400 rub. aparatai, su kuriais taip pat galima pagauti rusiškai.

Žmonės Lietuvoje pageidauja, kad per visas tokias transliacijas Lietuvai būtų nešnekama tai, kas ten jau žinoma, pvz. apie darbo sąlygas, komunizmą arba kokias nors darbo knygetes, kurių ten gal jau nėra. Vietoj to reiktų duoti daugiau žinių apie savo krašto laisvinimo darbus, konferencijas ir jų reikšmę, plačiau nušviesti

Buvęs kunigas Luciano Negrini susitūkę su Claire Mary Young iš Chicago's Milano miesto rotušėje. Abu jie buvo ekskomunikuoti. Negrini maždaug prieš metus laiko buvo atvykęs į Chicago, kur jis susipažino su p-le Young, Loyolos universiteto profesorius dukterin. Kai Negrini išvyko atgal į Italiją, tai jį pasekė ir p-le Young. Ištekėdama už buvusio kunigo, jūnai atsizdėjo Amerikos pilietybės.

visą vadavimo akciją, ką daro amerikiečiai ir visas laisvasis pasaulis kom. gervijai panaikinti, kiek ir kokių žygių imtasi komunizmui triušikinti, kaip atskleidžiamas pasulyje komunizmo melas etc. Žmonės patenkinti tokiomis dalykais, kaip demonstracijos, kai kurie augalai. Tariamai turį ryšio su Kūdikėlio gimimu bei gydomų ypatybių ir t. t. Už vis labiau yra vertinamas amalas, genus viscum (angl. mistle-toe), apie kurį teks kitą kartą pakalbėti. Net kopūstas senovės olandų, legendoje apie mėnulį buvo minimas. Buvę taip: Vienas žmogus Kūčių vakare pavogęs kelias galvas kopūstų. Kai kopūstų vagis, prisikroves kapes kopūstų nešėsis, buvęs nutvertas. Vagį kaimynai nutarę pasiusti taip toli, kad jis nebesugrįžtų. Ir jį nusuntė į mėnulį, kad visi galėtų matyti nesant ant pečių vogtus kopūstus. (Lietuviai sako, matą moterį su naščiais pilname mėnulyje).

Iš senovės graikų gydytojų užrašų ir Europoje prigiję manymas, kad juodoji ir baltoji čemeryčia Helleborus niger ir veratrum album, esančios Dievo rožės. Ši rožė — Kalėdų gė-

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

RENTING IN GENERAL (Nuomos)
ISSINUOMOJA 2 kambariai su visais patogumais. Pageidaujama 2 žmonės. R.Epublic 7-4750.

REAL ESTATE FOR SALE (Namai, žemė — Parduvimi)
GRAZI 4 kambarių moderni cottage, arti 26 ir Ridgeland. "Arches," garažas. 60 pėdų lotas. Taksai tiktai \$65. Karštu vandeniu šildoma. \$9,900. No. 902, SVOBODA, 4704 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia
Reikalingas BUČERIS
GERAS ATLYGINIMAS
Rašykite Box No. 3329 1739 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
arba šaukite CAnal 6-8500

HELP — MALE-FEMALE Darbininkų — Darbininkų Reikia
VEDUSI pora arba du vyrų. Virtuvėje darbas. Valgis, kambarys, skalbimas. Privatus butas porai. DP pageidaujami. Turėti mokėti anglų kalbos. Nuolatinis darbas. Winfield Hospital, CALumet 5-5817.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkų
DRAPERIJOS OPERATORŲ REIKIA
Patyrusis.
Geriausias mokėstis. CONDON INTERIORS 2522 East 75th Street ESsex 5-4700.

PERSONAL Asmenų Ieško
PAIEŠKOMAS Jurgis Baikauskis (gyveno Chicago Heights, Ill.) arba kitos giminės Juozo Baikauski, kuris mirė sekmdant, gruodžio 23 d. Dėl platesnių žinių kreiptis: S. KLEBA 1924 So. Desplaines St.

PAIEŠKAU Jono ir Antaninos Mikeliūnų, brolio Vinco, ir jo sūnaus Antano. Į JAV atvykusius prieš pirmąjį pas. karą. Lietuvoje gyveno Vilniaus aps. Slinkonių sodžiuje. Žinantieji apie juos maloniai prašomi pranešti. Julius Skamarakas, 112½ Queen St. S. Kitchener Ont., Canada.

Juodoji čemeryčia turi juodas šaknis ir ji labai nuodinga. Kai kada vartojama ir modernioje medicinoje, nes turi emetinių ypatybių. Senovės graikai, skindami Kalėdų gėlę, (helleborus niger), garsiai kalbėdavo, kad ji būtų kartusė, tuo būdu ir vaistas geresnis.

Baltosios čemeryčios (veratrum album) šaknis džiovina ir malamos į pudrą. Pudra vartojama vabzdžiams naikinti.

Myra ir kodylas
Pagal Trijų karalių legendą žinome, kad trys karaliai atnešė dovanų Kūdikėliui Jėzui. Gasparas atnešė aukso rage myros, o Etiopijos karalius Baltazaras — kodylą. Žinoma, ir Arabijos karalius Melchioro auksas ir šių dovanų, turi simboliską reikšmę. Nes: auksas — turtais; kodylas — Dievui garbinti, o myra — gydymui ir mirusių kūnų balzamavimui.

Kodylas gaminamas iš medžio vadinamo Bosvelia, kuris auga rytu Afrikoje ir Arabijoje. Sakai iš šio medžio imami ir žievę įpiantant, iš kurios teka ir pieną panašus skystis. Tas skystis sukietėja į gelsvus lašelius. Šie sakų lašai yra tikras kodylo alibanas. Egipciečiai labai vertino šį kodylą arba smilkalą. Ir dabar tebėra pats vertingiausias smilkalas bei balzamavimui vartojamas svarbus elementas.

PAIEŠKAU Jono ir Antaninos Mikeliūnų, brolio Vinco, ir jo sūnaus Antano. Į JAV atvykusius prieš pirmąjį pas. karą. Lietuvoje gyveno Vilniaus aps. Slinkonių sodžiuje. Žinantieji apie juos maloniai prašomi pranešti. Julius Skamarakas, 112½ Queen St. S. Kitchener Ont., Canada.

A & C MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street
Visuomet geras pasirinkimas

Trumpai apie gamtą
AUGMENIA KALĖDŲ LEGENDOSE
Išvairios tautos (neišskiriant nė lietuvių) turi kalėdinių legendų. Šiose legendose minimi kai kurie augalai. Tariamai turį ryšio su Kūdikėlio gimimu bei gydomų ypatybių ir t. t. Už vis labiau yra vertinamas amalas, genus viscum (angl. mistle-toe), apie kurį teks kitą kartą pakalbėti. Net kopūstas senovės olandų, legendoje apie mėnulį buvo minimas. Buvę taip: Vienas žmogus Kūčių vakare pavogęs kelias galvas kopūstų. Kai kopūstų vagis, prisikroves kapes kopūstų nešėsis, buvęs nutvertas. Vagį kaimynai nutarę pasiusti taip toli, kad jis nebesugrįžtų. Ir jį nusuntė į mėnulį, kad visi galėtų matyti nesant ant pečių vogtus kopūstus. (Lietuviai sako, matą moterį su naščiais pilname mėnulyje).

VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1951 metų \$25.00 ir aukščiau
MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS.
Bridgporto draugiškiausių dyleriai.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai
TELEVIZIJOS IR RADIO TAISYMAS — PARDAVIMAS Tel.: DANube 6-8887.
DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.
Mes taisome visokias SIUVAMAS MASINAS
Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame masinas. Duokite mums perdurtą koją minamas masinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER masinų.
SINGER SEWING MACHINE COMPANY 4222½ Archer Avenue Tel.: CLIFFside 4-6847

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE. arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro Seređoj pagal susitarimą

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; ser., sub. ir ned. tik sutarus. Ofiso Telefonas YArds 7-4787
Namų Tel. PProspect 6-1936
Jei neatilsite viršutiniai telefono niai, šaukite Midway 3-0001

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 West 63rd Street (netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak., trečiad. ir seknd. pagal susitarimą
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HHIlltop 5-2557

Arvin TV

Visible Value **VV** You can see the difference!

Shining example of Arvin value! 21-inch Perma-Focus picture, protected by slanted, glare-proof safety glass; all Dual Power features; oversize casters. Model 5210CB, blond, Federal Tax, 5210CM, mahogany... Warranty Extra \$419.95

Brings every station closer — makes every picture clearer!

- Only Arvin has all these important features:
- Dual Power Custom Chassis with 26 tubes, including rectifiers and picture tube! Straight AC circuit.
  - Gated automatic gain control — checks airplane "flutter" and other interference.
  - Local-long distance control — uses full power for far-distant stations; insures perfect picture clarity from nearby stations.
  - Automatic brilliance and contrast control — you get the picture right and it stays that way.
  - Synchro-sound tuning — tune for the best picture and the sound is right automatically.
  - Perma-Focus — keeps picture locked in, counteracts "rolling".
  - Built-in antenna and phono-jack.
  - Simplified tuning — only two knobs to turn.
  - Velvet Voice sound system — Magna-Bass tone compensation, complete tone control.
  - UHF and Color TV — all Arvin Dual Power sets are available (at moderate extra cost) with UHF tuner built-in and are easily converted to receive Color TV.
  - Fine-furniture cabinets — styled by leading designers, built by skilled craftsmen.
  - Choice of fourteen models — 17, 20, or 21-inch screens.

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE & FURNITURE CO.
2876 W. CERMAK ROAD Tel. BISHOP 7-3333
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Planingas Taupymas Visuomet Moka Gerus Dividendus!

Nelaukite—Pradėkite Taupyti Šiandien!

- Kiekvienas, kuris kas savaitę arba kas mėnesį taupo nors truputį—taupo planingai.
- Taupyti reik įprast. Taupyk nors mažai, bet regulariai.
- Nuo 1905 metų kiekvienam taupytojui Mutual Federal Savings moka gerus dividendus du kartų ir metus.
- Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygetę.

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VĮrginio 7-7747
Valandos: Pirmad., antr. ir penktad. nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šešt. nuo 9 ryto iki 12 vidurdienio. Trečiad. — neatidaro.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-8 Seređomis ir nedėlom. uždaryt. Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 W. 66th Place Phone R.Epublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Atidarė ofisą 10748 So. Michigan Ave. Tel. WAterfall 8-3060
Pirma nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v. išskiriant šeštadienį ir sekmd. Šeštad. pagal susitarimą. Rezid.: 10838 S. Wabash Ave. Tel. COmmodore 4-1187
Ofiso Tel. Virginia 7-0036 Rezidencijos EVerly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue Ofiso valandos: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Šeštadieniai nuo 2 iki 4 po pietų Trečiadieniais pagal susitarimą

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 2750 WEST 71st STREET (prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą. Ofiso telef.: GROvehill 6-1321
Jei neatilsite: VI 6-3900.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE. (2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatilsite šaukite: Res. Tel. Midway 3-2880
OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 popiet, nuo 7 iki 8:30 vak. Sekmdienį nuo 10 val. iki 12